

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

۱

مقدمه

سیستم جرقه پلاتینی

۲

اتصالات مهم دستگاه اسکوپ

۵

کلیدهای کنترلی دستگاه اسکوپ

۶

تشریح الگوی ثانویه در سیستم جرقه پلاتینی

۸

ناحیه آتش ثانویه

۹

ناحیه میانی ثانویه

۱۱

ناحیه دوال Dwell ثانویه

۱۲

ناحیه احتراق اولیه

۱۴

ناحیه میانی اولیه

۱۵

ناحیه دوال اولیه

۱۶

کلیدهای عملیاتی و انتخاب حالت موج

۱۸

جهت خرید فایل word به سایت www.kandooen.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۰۵۱۱ تماس حاصل نمایید

www.kandooen.com

www.kandooen.com

www.kandooen.com

مقدمه

امروزه موتورهای خودروها و سیستمهای جانبی آن به صورت یک قوای محرکه پیچیده دائماً در حال تغییر، تحول و بهینه شدن می باشد. در این راستای این تغییرات روشهای تست و عیب یابی موتور خودروها در حال تغییر و تحول می باشد و همین امر باعث بوجود آید ابزارهای جدیدی برای عیب یابی دقیق و متناسب با تکنولوژی روز موتورهای احتراقی داخلی می باشد. یکی از مهمترین این ابزارها دستگاه اسیلوسکوپ مخصوص خودرو (Automotive Lab Scope) می باشد.

اسکوپ تعمیرگاهی که عموماً ((اسکوپ)) نامیده می شود در واقع یک ولت متر عینی (Visual Voltmeter) می باشد ولی برخلاف ولت مترها که عقربه آنها به کندي حرکت می کند و مقدار ولتاژ را نشان می دهد اسکوپ مقادیر لحظه ای ولتاژ را روی لامپ تصویر به صورت منحنی گرافیکی نشان می دهد که به این منحنی الگو می گویند.

به عبارت دیگر اسکوپ وسیله ای است که تغییرات ولتاژ را بر حسب زمان نشان می دهد که محور افقی X آن جهت نمایش حرکت شفت دلکو بر حسب درجه یا درصد و یا نمایش زمان واقعی که بر حسب میلی ثانیه است، می باشد. برای این منظور به ترتیب به موارد زیر خواهیم پرداخت:

۱- مرور مجدد بر سیستمهای جرقه و احتراق

۲- عملکرد دستگاه اسکوپ

۱- سیستم جرقه خودرو

قبل از پرداختن به روشهای استفاده از دستگاه اسکوپ ابتدا سیستم جرقه خودرو را مورد مطالعه قرار می دهیم .

سیستم جرقه پلاتینی

وظیفه سیستم جرقه ، احتراق مخلوط سوخت و هوا در سیلندر (محفظه احتراق) در زمان مناسب و در کلیه سرعتها و تحت شرایط مختلف بار (نیروی محرکه) می باشد .

سیستمهای جرقه دارای دو مدار جداگانه بنام مدار اولیه و مدار ثانویه می باشند مدار اولیه (Primar) همان مدار ولتاژ پائین است . در این مدار جریان عبوری در کلیه اجزاء دارای ولتاژی تقریباً در حد ولتاژ باطری می باشند .
اجزاء این مدار عبارتند از :

۱- باطری : تامین کننده انرژی راه اندازی موتور (Start)

۲- سوئیچ : قطع و وصل کننده جریان به سیستم جرقه

۳- مقاومت بالاست (Ballast Resistor) : کنترل جریان کوئل . این مقاومت باعث کاهش ولتاژ کوئل در سرعت پائین و افزایش آن در سرعتهای بالا می

باشد (زمانی که نیاز به ولتاژ بالاتر می باشد).

۴- مسیر مستقیم (BY Pass) : این مسیر فقط در زمان استارت استفاده می شود و باعث اتصال مستقیم کوئل به باطری و ایجاد ولتاژ حداکثر در آن، در زمان استارت می شود (حذف مقاومت بالاست).

۵- سیم پیچ اولیه کوئل : در زمان که سوئیچ و دهنه پلاتین باز و بسته باشند، جریان سیم پیچ برقرار شده و باعث تبدیل انرژی الکتریکی به میدان مغناطیسی قوی در هسته کوئل می شود.

۶- دهنه پلاتین : با چرخش شفت دلکو دهنه پلاتین باز و بسته شده به طوری که در زمان بسته شدن دهنه پلاتین، جریان در سیم پیچ اولیه کوئل برقرار می شود و باعث بوجود آمدن میدان مغناطیسی قوی در هسته کوئل می گردد. حال درست در لحظه باز شدن دهنه پلاتین جریان اولیه و متناظر آن میدان مغناطیسی به صورت ناگهانی قطع می گردد. این کاهش ناگهانی میدان مغناطیسی باعث بوجود آمدن ولتاژ بالایی (حدود ۱۸۰۰۰ ولت) در دو سر سیم پیچ ثانویه می گردد.

۷- فیوز دلکو (Condenser) : فیوز دلکو باعث کاهش جرقه در دهنه پلاتین و کمک به کاهش

سریع میدان مغناطیسی در زمان باز شدن دهنه پلاتین و همچنین انتقال کامل انرژی کوئل به ثانویه می گردد .

- مدار ثانویه که مدار ولتاژ بالا نیز نامیده می شود بر حسب نوع جرکه ولتاژهایی تا 35kv نیز ایجاد می کند . برای عملکرد صحیح بخش ثانویه عملکرد هر کدام از اجزاء زیر بسیار مهم می باشند .

۸- سیم پیچ ثانویه کوئل : ولتاژ زیاد در این قسمت از کوئل ایجاد می شود که در واقع نتیجه کاهش سریع میدان مغناطیسی در هسته ، از بین هزاران دور سیم پیچ ثانویه که دور هسته پیچیده است ، می باشد . این ولتاژ در قسمت برجک کوئل در دسترس است .

۹- چکش برق و در دلکو : موج ولتاژ بالا از برجک کوئل توسط وایر مرکزی به ترمینال وسط در دلکو انتقال می یابد . این موج در هر لحظه توسط چکش برق و با چرخش میل دلکو به ترمینالهای خروجی در دلکو انتقال داده می شود .

۱۰- وایر شمعهها : وایرها اتصال ترمینال خروجی در دلکو با شمعهها را به ترتیب احتراق برقرار می کند .

۱۱- شمعهها : دهنه شمعه دارای فاصله از پیش تعیین شده و استاندارد می باشند و در محفظه

احتراق قرار دارند و در هر لحظه که موج ولتاژ بالا توسط دلکو به آن می رسد ، جرقه تشکیل می شود . در صورتی که در این لحظه مخلوط مناسب سوخت و هوا در سیلندر وجود داشته باشد احتراق صورت می گیرد .

۲- صفحه اسکوپ

یک اسکوپ اصولاً شکل موج گرافیکی ولتاژ را بر حسب زمان نشان می دهد. محور عمودی در این صفحه میزان ولتاژ و محور افقی ، زمان را نشان می دهد. (البته حرکت محور افقی متناسب با سرعت موتور و همزمان با رجقه می باشد) .

در واقع حرکت افقی الگو متناسب با زمان در یک سیکل موتور می باشد . الگوها به طور همزمان با جرقه از سمت چپ به راست حرکت می کنند . عمل همزمانی با استفاده از اتصال پروب القایی متصل به وایر شمع شماره یک انجام می شود .

اتصالات مهم دستگاه اسکوپ

دستگاه اسکوپ قادر است امواج الکتریکی را به تصاویر گرافیکی روی صفحه نمایش خود تبدیل کند . این عمل با اتصال گیره های اولیه و ثانویه به سیستم جرقه انجام می شود . برای اتصال شدن اسکوپ به خودرو اتصالات زیر را برقرار کنید .

۱- پروب القایی را به وایر شمع شماره یک متصل کنید .

۲- گیره بدنه را به ترمینال منفی باطری وصل کنید .

۳- گیره اولیه (سبز رنگ) را به ترمینال منفی کوئل وصل کنید .

۴- پروب ثانویه را به وایر مرکزی کوئل به دلكو متصل نمائید .

کلیدهای کنترلی دستگاه اسکوپ

با استفاده از کلیدهای دستگاه اسکوپ می توان نحوه نمایش الگوها، ارتفاع الگوها، انتخاب الگوهای اولیه و ثانویه و انتخاب محور افقی را کنترل نمود . این کلیدها عبارتند از :

۱- انتخاب نوع نمایش الگوها

این کلیدها چگونگی نمایش الگوها را روی صفحه اسکوپ تعیین می کنند (سه کلید بالا و سمت راست صفحه اسکوپ)

۲- انتخاب ورودی نمایش

این کلید برای انتخاب نمایش الگوهای مدار اولیه و یا ثانویه بکار می رود .

۳- انتخاب ارتفاع الگو

این کلید برای انتخاب دره بندی سمت راست و یا سمت چپ صفحه نمایش بکار می رود . همچنین ارتفاع الگو را هم در حالت اولیه و هم در حالت ثانویه تنظیم می کند .

توصیح : در حالت ثانویه درجه بندی 25kv و یا 50 kv و در حالت اولیه درجه بندی 25v و یا 500v انتخاب می گردند .

۴- شدت نور

این ولوم شدت نور صفحه نمایش را تغییر می دهد .

۵- Vertical Control

برای بالا و پائین بردن الگو روی صفحه نمایش بکار میرود .

۶- Horizontal Control

برای چپ و راست بردن الگو روی صفحه نمایش بکار می رود .

۷- Pattern Length

برای تنظیم طول الگو به منظور قرائت دقیق دوال روی صفحه نمایش بکار می رود .

۸- Pattern Shift

این کلید مکان باز و بسته بودن پلاتین را روی صفحه اسکوپ جابجا می کند .

۳- الگوهای اسکوپ

تشریح الگوی ثانویه در سیستم جرقه پلاتینی

الگوی ثانویه برای بررسی موارد زیر بکار می روند :

۱- ولتاژ آتش

۲- ولتاژ جرقه (احتراق) و مدت زمان جرقه

۳- نوسانات کوئل و خازن (فیوز دلکو)

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoo.cn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۵۱۱ تماس حاصل نمایید

۴- شرایط و نحوه عملکرد کنتاکتهای پلاتین

۵- مقدار زاویه دوال (Dwell) و دقت لحظه

جرقه (CTC) (لقی دلکو)

۶- مقدار مقاومت مدار ثانویه

www.kandoo.cn.com
www.kandoo.cn.com
www.kandoo.cn.com

الگوی اولیه را می توان به سه بخش زیر تقسیم نمود :

۱- ناحیه آتش (زطمان برقراری قوس الکتریکی)

۲- ناحیه میانی

۳- ناحیه بسته بودن پلاتین (DWell)

در اینجا به توضیح سه ناحیه بالا می پردازیم .

۱- ناحیه آتش ثانویه

ناحیه آتش شامل خط آتش و خط جرقه می باشد خط آتش يك خط عمودي است که نشان دهنده مقدار ولتاژ موجود در سر شمع و فاصله هوایی چکش برق با ترمینالهای در دلکو می باشد . خط جرقه به صورت افقی است و نشان دهنده مقدار ولتاژ موجود در سر شمع و فاصله هوایی چکش برق با ترمینالهای در دلکو می باشد . خط جرقه به صورت افقی است و نشان دهنده ولتاژ لازم برای برقرار ماندن جرقه در سر شمع می باشد . این عمل باعث می شود که میدان مغناطیسی در کویل تبدیل به يك میدان الکتریکی با ولتاژ بسیار بالا گردد . (باز شدن دهانه پلاتین باعث تولید جرقه در دهانه شمع می گردد).

در نتیجه خط عمودي از A,B روی اسکوپ بوجود می آید بلندی خط AB نشان دهنده مقدار ولتاژ لازم برای تشکیل جرقه در دهانه شمع و فاصله هوایی چکش برق با ترمینال های در دلکو میباشد و بلندی این ولتاژ بستگی به اندازه فیلتر دهانه

شمع فاصله بین چکش برق با در دلکو و مقدار مقاومت مدار ثانویه دارد. همچنین نوع سوخت مصرفی در مقدار این ولتاژ و صاف بودن خطوط تاثیر مستقیم میگذارد. به این ولتاژ، ولتاژ آتش یا ولتاژ یونیزه کننده گفته می شود. ولتاژ آتش باعث شروع قوس الکتریکی در سر شمع و یونیزه کردن فاصله هوایی بین جوشنهای شمع می شود و پس از برقراری قوس الکتریکی، کاهش می یابد تا به نقطه C برسد. در این لحظه قوس الکتریکی همچنان ادامه دارد و ولتاژ سر شمع تقریباً ثابت می ماند تا نقطه D که قوس الکتریکی پایان می یابد.

۲- ناحیه میانی ثانویه

ناحیه میانی یا بخش فیوز دلکو (خازن) و کوئل یک منحنی نوسانی میرا از نقطه D تا نقطه E می باشد که علت نوسان آن باقی مانده انرژی کوئل پس از اتمام قوس الکتریکی است. نقطه D محل پایان یافتن جرقه (قوس الکتریکی) می باشد و با آنکه کوئل انرژی لازم برای برقراری قوس الکتریکی را در سر شمع دارا نمی باشد ولی مقداری انرژی الکتریکی در کوئل موجود است. این انرژی توسط یک جریان نوسانی میرا با فیوز دلکو به تدریج مستهلک می شود و در نقطه E تمامی انرژی کوئل از بین می رود.

۳- ناحیه داول (Dwell) ثانویه

این ناحیه قسمتی از سیکل احتراق می باشد که در آن دهانه پلاتین بسته می باشد . در نقطه E دهانه پلاتین به سرعت و به طور کامل بسته می شود و باعث بوجود آمدن خط کوتاهی به سمت پائین می گردد که دنبال آن نوسانات کوتاه و سریع میرا می باشد . این نوسانات نشاندهنده بوجود آمدن میدان مغناطیسی در هسته کوئل می باشد . نقطه A زمان باز شدن پلاتین و احتراق سیلندر بعدی ، به ترتیب احتراق می باشد .

تشریح الگوی اولیه در سیستمهای پلاتینی

موارد استفاده از الگوی اولیه :

۱- امکان انجام تست با اسکوپ در هنگامی که امکان اتصال به ثانویه وجود داشته باشد .

۲- مشاهده شرایط و عملکرد کنتاکتهای پلاتین

۳ - مشاهده ناحیه داول و لقی دلکو

الگو اولیه همانند الگوی ثانویه می باشد و ما در اینجا اولیه را به سه ناحیه تقسیم می کنیم

:

۱- ناحیه احتراق اولیه

۲- ناحیه میانی اولیه

۳- ناحیه دوال اولیه

در این جا به توضیح سه بخش بالا می پردازیم :

۱- ناحیه احتراق اولیه

يك سري نوسانات سريع و ميرا در محدوده زماني
مشخصي كه بر اثر جرقه موجود در سر شمع ايجاد
شده است را ملاحظه مي كنيم . نقطه A نشان
دهنده زماني مي باشد كه دهانه پلاتين به سرعت
باز مي شود . در اين هنگام جريان در مدار
اوليه قطع شده و در نتيجه کاهش سريع ميدان
مغناطيسي سبب بوجود آمدن ولتاژ زيادي در كويل
مي شود .

خط عمودي از نقطه A كه محل باز شدن دهانه
پلاتين مي باشد تا نقطه B و نوسان ميراي دنبال
آن ، شارژ و دشارژ شدن خازن و كويل و ولتاژ
القايي در مدار اوليه هنگاميكه شمع در حال
جرقه زدن مي باشد را نمايش مي دهد . وقتي كه
جرقه در دهانه شمع ايجاد مي شود انرژي موجود
در موئل کاهش يافته و دامنه نوسان ايجاد شده
بتدریج كم خواهد شد . اين نوسانات نزولي جرقه
تا نقطه C ادامه پيدا کرده تا اينكه جرقه در
اين نقطه به خاطر نبودن انرژي كافي در كويل
قطع مي شود .

۲- ناحیه میانی اولیه

در این ناحیه از نقطه C که محل پایان جرقه می باشد شروع شده و تا نقطه D نوسانات نزولی در امتداد محور زمان صورت می پذیرد. این نوسانات که همان شارژ و دشارژ شدن خازن فیوز دلکو می باشد، باعث از بین رفتن انرژی الکتریکی باقی مانده در کوئل می شود. همانطور که ملاحظه می شود این انرژی در مدت زمان محدودی در نقطه D پایان می پذیرد. در این ناحیه حداقل تعداد نوسانات باید پنج نوسان باشد.

۳- ناحیه دوال اولیه

از نقطه D (زمان بسته شدن دهانه پلاتین) تا نقطه A (زمان بسته شدن پلاتین) ادامه پیدا می کند. همانطور که ملاحظه می شود در نقطه D یک خط عمودی رو به پائین که کاهش ولتاژ می باشد را مشاهده می کنیم و از این نقطه تا نقطه A که به صورت یک خط افقی در امتداد محور زمان کشیده شده امتداد پیدا کرده (طول این خط بیانگر مدت زمانی می باشد که انرژی الکتریکی در میدان مغناطیسی تبدیل می شود تا جهت ولتاژ بالا در سیکل سیلندر بعدی آماده گردد. این خط افقی تا لحظه باز شدن کامل پلاتین که نقطه A می باشد ادامه پیدا می کند. بنابراین فاصله زمانی نقطه E تا A را دوال یا زاویه داول

گویند). در اینجا همین سیکل به ترتیب احتراق برای سیلندرهایی بعدی نیز اتفاق می افتد.

۴- درجه بندی میلی ثانیه (MS) : به صورت یک خط افقی در وسط اسکوپ می باشد.

این مقیاس برای اندازه گیری زمان بر حسب میلی ثانیه بکار می رود. کاربرد این درجه بندی در اندازه گیری طول زمانی که قوس الکتریکی در دهانه شمع تشکیل می گردد می باشد.

نکته : در دستگاههای پیشرفته امروزی ما می توانیم اعداد و ارقام مورد نیاز جهت تون آپ را از روی صفحه دیجیتال موجود در دستگاه قرائت بکنیم.

کلیدهای عملیاتی و انتخاب حالت موج

این دستگاه جهت موتورهای ۴ و ۶ و ۸ سیلندر طراحی شده است که بوسیله آن می توان الگوهای مدار اولیه و ثانویه خودرو را در حالت های مختلف مشاهده نمود.

۱- کلید (Parade) Display

در این حالت شکل موج جرقه هر یک از سیلندرها به صورت سری و همگی در یک صفحه به ترتیب احتراق نمایش داده می شود. الگوی کلیه سیلندرها پشت سر هم از چپ به راست روی صفحه اسکوپ نمایش داده می شود که در حالت شکل موج از سمت چپ با خط جرقه سیلندر اول شروع می شود

و در انتهای سمت راست با خط آتش سیلندر اول پایان می یابد. همچنین در این حالت الگویی جرقه ها به ترتیب احتراق سیلندرها از چپ به راست نمایش داده می شود..

۲- کلید Raester (Stacked)

با زدن این کلید شکل الگوهای جرقه به صورت موازی (نردبانی) بر اساس ترتیب احتراق نمایش داده می شود.

نکته: در این حالت اگر کلید 5ms فشار داده شود الگو به صورت Raster ولی مقیاس افقی بر حسب ms (تا 5ms) تبدیل می شود.

۳-نمایش Superimposed

وقتی دو کلید Display و Raster در وضعیت بیرون باشد شکل موج همه سیلندرها روی هم نمایش داده میشوند به این حالت SuperImposed میگویند. این طرز نمایش روشی برای چک کردن یکنواختی و هماهنگی الگویی سیلندرها میباشد. با تنظیم طول الگو بوسیله ولوم Pattern Length بین دو خط انتهایی صفحه میتوان تغییرات الگویی یک سیلندر را نسبت به بقیه سیلندرها براحتی مشاهده نمود نکته: در این حالت با استفاده از کلید Shift میتوان خط آتش الگورا به وسط صفحه نمایش منتقل کرد.

۴- کلید 5ms

وقتی کلید 5ms فشار داده می شود (برای نمایش
5md کلید Display باید در وضعیت بیرون و کلید
Shift در وضعیت داخل باشد) ، اسکوپ فقط 5ms از
ابتدای الگویی جرقه را چه در حالت اولیه و چه
در حالت ثانویه نمایش می دهد.
در این نوع نمایش اندازه گیری مدت زمان جرقه
به سهولت روی مقیاس افقی درجه بندی شده انجام
می پذیرد .

۳- ناحیه داول ثانویه

در نقطه E دهانه پلاتین به سرعت و به طور کامل
بسته می شود و باعث بوجود آمدن خط کوتاهی به
سمت پائین می گردد که به دنبال آن نوسانات
کوتاه و سریع میرا می باشد . این
نوسانات نشان دهنده بوجود آمدن میدان
مغناطیسی در هسته کوئل می باشد.
نقطه A زمان باز شدن پلاتین و احتراق سیلندر
بعدي به ترتیب احتراق می باشد .